

Monumenten factsheets

Dijkversterking Irenesluis – Culemborgse Veer

**STERKE
LEKDIJK**

Irenesluis - Culemborgse Veer

HOOGHEEMRAADSCHAP
DE STICHTSE
RIJNLANDEN

Monumenten factsheets

Dijkversterking Irenesluis – Culemborgse Veer

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden

Poldermolen 2
3994 DD Houten

030 634 57 00 T
sterkelekdijk@hdrs.nl E
hdrs.nl/sterkelekdijk W

**STERKE
LEKDIJK**

Titel:

Kenmerk:

Versie:

Datum:

Projectnaam:

Projectnummer:

Opgesteld door:

Gecontroleerd door:

Datum/initialen:

Vrijgegeven door:

Datum/initialen:

Colofon

Metadata (functionaliteit nog niet beschikbaar):

Werkpakket:

MIDP:

Documenttype DM:

Controleur(s):

Startdatum:

Autorisator:

Auteur(s):

DM-Nummer:

Documentniveau:

Relatics ID:

Vrijgave:

Functie	Naam	Paraaf

Revisie:

Revisie	Omschrijving	Datum
0.1	Concept IPM team	06-02-2026
0.2	Eindconcept provincie en gemeenten	06-03-2026
0.3	Definitief tbv terinzage legging	23-04-2026

Inhoudsopgave

Vrijgave	3	
1 Inleiding	6	
1.1 Aanleiding	6	
1.2 Werkwijze	6	
1.3 Overzicht monumenten en karakteristieke panden		6
1.4 Samenvatting effecten	7	
2 Lekdijk West 39, Wijk bij Duurstede	8	
2.1 Omschrijving rijksmonument	8	
2.2 Ingreep	9	
2.3 Effectbeschrijving	10	
2.4 Mitigerende maatregel en advies	11	
3 Lekdijk 6, Schalkwijk	12	
3.1 Omschrijving gemeentelijk monument	12	
3.2 Ingreep	12	
3.3 Effectbeschrijving	13	
3.4 Mitigerende maatregel en advies	14	
4 Lekdijk 12a, Schalkwijk	15	
4.1 Omschrijving gemeentelijk monument	15	
4.2 Ingreep	15	
4.3 Effectbeschrijving	16	
4.4 Mitigerende maatregel en advies	17	
5 Hoeksedijk 1, Schalkwijk	18	
5.1 Omschrijving gemeentelijk monument	18	
5.2 Ingreep	19	
5.3 Effectbeschrijving	20	
5.4 Mitigerende maatregel en advies	20	
6 Lekdijk West 53, Wijk bij Duurstede	21	
6.1 Omschrijving karakteristiek pand	21	
6.2 Ingreep	22	
6.3 Effectbeschrijving	23	
6.4 Mitigerende maatregel en advies	23	

7 Lekdijk West 29, Wijk bij Duurstede 24

7.1	Omschrijving karakteristiek pand	24
7.2	Ingreep	25
7.3	Effectbeschrijving	26
7.4	Mitigerende maatregel en advies	27

8 Lekdijk West 30 t/m 31, Wijk bij Duurstede 28

8.1	Omschrijving karakteristiek pand	28
8.2	Ingreep	29
8.3	Effectbeschrijving	30
8.4	Mitigerende maatregel en advies	31

Bijlage 1: Legenda 32

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Ten behoeve van de dijkversterking Irenesluis - Culemborgse Veer (ICU) heeft Vestiga een archeologische en cultuurhistorische inventarisatie uitgevoerd [Vestigia, 2025] waarin onder andere gekeken is naar effecten op de fysieke en ensemblewaarden van cultuurhistorische waarden, waaronder rijks-, gemeentelijke monumenten en karakteristieke panden. In het onderzoek is geadviseerd om te werken met factsheets, waarbij alle informatie over het monument of pand én de laatste stand van zaken met betrekking tot het ontwerp overzichtelijk bijeenblijven. Ook werd geadviseerd om in een vroegtijdig stadium contact te zoeken met bevoegd gezag.

Dit document omvat de verschillende factsheets voor de rijks-, gemeentelijke monumenten en karakteristieke panden die mogelijk beïnvloed worden door de dijkversterking Irenesluis – en Culemborgse Veer (ICU). Ze zijn opgesteld ten behoeve van een mogelijke aanvraag omgevingsvergunning voor monumenten en vormen daarnaast een bijlage bij MER.

1.2 Werkwijze

In deze bundeling van monumenten factsheets is voor zowel gemeentelijke rijksmonumenten, rijksmonumenten als karakteristieke panden gekeken naar de ingreep, impact, effect en benodigde mitigerende maatregelen. Zonder omgevingsvergunning mogen deze panden niet gesloopt worden en/of karakteristieke kenmerken worden aangetast. Archeologische monumenten zijn niet meegenomen, deze worden onder het criterium "archeologie" beoordeeld.

Allereerst is gekeken of het monument in de '150-meter zone' ligt van een aan te leggen constructie. De 150-meter zone is de invloedssfeer voor risico op hinder als gevolg van trillingen die gepaard gaan met de aanleg van de constructie. Wanneer dit het geval is, is het monument meegenomen in de beoordeling voor trillingen. Wanneer het monument buiten de 150-meter zone ligt, is er naar verwachting geen kans op schade en/of hinder als gevolg van trillingen (zie bijlage 5 Onderzoek trillingen van het MER ICU).

1.3 Overzicht monumenten en karakteristieke panden

In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de monumenten en karakteristieke panden waarvan de effecten middels een factsheet in beeld zijn gebracht. Het zijn de monumenten en/of karakteristieke panden waar mogelijk effecten optreden omdat deze binnen 150 m van de beoogde constructies van de dijkversterking liggen. De effecten op de overige monumenten of karakteristieke panden aan de dijk zijn beschouwd in het MER.

Tabel 1-1 Overzicht factsheets

Nr.	Monument	Adres	Omschrijving	Gemeente
1.	Rijksmonument 518133	Lekdijk West nr. 39 Wijk bij Duurstede	Waakhuis met dijkmagazijn (no 5 De Doornboom)	Wijk bij Duurstede
2.	Gemeentelijk monument	Lekdijk 6, Schalkwijk	Dwarshuisboerderij	Houten
3.	Gemeentelijk monument	Lekdijk 12a, Schalkwijk	Dwarshuisboerderij	Houten
4.	Gemeentelijke monumenten 35a en b	Hoeksedijk 1, Schalkwijk	Langhuisboerderij met schuur	Houten
5.	Karakteristiek pand	Lekdijk West 53, Wijk bij Duurstede	Twee panden	Wijk bij Duurstede
6.	Karakteristiek pand	Lekdijk West 29, Wijk bij Duurstede	Eén pand	Wijk bij Duurstede

Nr.	Monument	Adres	Omschrijving	Gemeente
7.	Karakteristiek pand	Lekdijk West 30 t/m 31, Wijk bij Duurstede	Twee panden	Wijk bij Duurstede

De gegevens van de monumenten zijn verkregen uit de volgende bronnen:

Gemeentelijke monumenten en karakteristieke objecten:

- Houten: [Gemeentelijke monumenten gemeente Houten](#) en Bouwhistorische verkenning Schalkwijk – Hoeksedijk [BAAC rapport B-16.0233, 2025]
- Wijk bij Duurstede: [Cultuurhistorische waardenkaart gemeente Wijk bij Duurstede](#) (2021)

Rijksmonumenten:

- [Rijksmonumentenregister | Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed](#)

1.4 Samenvatting effecten

Onderstaand zijn de effecten samengevat en is inzichtelijk gemaakt of mitigerende maatregelen noodzakelijk zijn.

Tabel 1-2: Samenvatting effecten per object

	Adres	Effecten	Mitigerende effecten noodzakelijk
Rijksmonument 518133	Lekdijk West 39, Wijk bij Duurstede	Ja, risico op schade als gevolg van trillingen door aanleg Soilmix heavescherm.	Ja, bouwkundige nulopname en meer gedetailleerd trillingsonderzoek
Gemeentelijk monument	Lekdijk 6, Schalkwijk	Ja, geen risico op schade, maar wel op hinder tijdens de aanlegfase.	Nee, maar mogelijk ontheffing aanvragen conform Artikel 7.23 van het Bbl. Daarnaast monitoren.
Gemeentelijk monument	Lekdijk 12a, Schalkwijk	Ja, geen risico op schade, maar wel op hinder tijdens de aanlegfase.	Nee, maar mogelijk ontheffing aanvragen conform Artikel 7.23 van het Bbl.
Gemeentelijke monumenten 35a en b	Hoeksedijk 1, Schalkwijk	Nee	Nee
Karakteristiek pand	Lekdijk West 53, Wijk bij Duurstede	Ja, risico op schade als gevolg van trillingen door aanleg kunststof- of stalen damwand.	Ja, bouwkundige nulopname en meer gedetailleerd trillingsonderzoek.
Karakteristiek pand	Lekdijk West 29, Wijk bij Duurstede	Ja, risico op schade als gevolg van trillingen door aanleg Soilmix heavescherm of stalen damwand. En 5 bomen worden gekapt langs de afrit naar pand.	Ja, bouwkundige nulopname en meer gedetailleerd trillingsonderzoek.
Karakteristiek pand	Lekdijk West 30 t/m 31, Wijk bij Duurstede	Ja, geen risico op schade, maar wel op hinder tijdens de aanlegfase van de Soilmix heavescherm of stalen damwand.	Nee, maar mogelijk ontheffing aanvragen conform Artikel 7.23 van het Bbl.

2 Lekdijk West 39, Wijk bij Duurstede

2.1 Omschrijving rijksmonument

Adres: Lekdijk West 39, 3961 MD te Wijk bij Duurstede

Monumentnummer: 518113

Inschrijving register: 16 oktober 2001

Kadaster deel / nr: 82785/116

Kadastrale aanduiding: Wijk bij Duurstede E 957

Object: Waakhuis met dijkmagazijn

Figuur 2-1: Zij- en vooraanzicht Lekdijk West 39 [Gemeente Wijk bij Duurstede, 2021]

Lekdijk-West 39 is een 'waakhuis'. Rechts woonde een dijkwachter en links was het dijkmagazijn, waar de materialen werden opgeslagen die men nodig had als er een dijkdoorbraak dreigde: zandzakken, schoppen en kruitwagens. Het pand is omstreeks 1880 gebouwd in opdracht van het Hoogheemraadschap Lekdijk Bovendams. Er zijn meer waakhuisen volgens dit model 'Waakhuis ontwerp nummer V' gebouwd. Het vrijstaande pand is gedeeltelijk in het dijklichaam gebouwd, heeft twee bouwlagen en een overstekend zadeldak dat gedekt is met grijze tuile du nordpannen.

De nok loopt evenwijdig aan de dijk. De voorgevel op dijkniveau heeft links een getoogde dubbele deur tussen twee smalle vensters met louvreliken, in het midden een voordeur met bovenlichten en rechts een zesruitsvenster met louvreliken. Vroeger was er aan de gevel een houten mededelingenbord bevestigd. De rechterzijgevel bevat op de begane grond twee enkelvoudige vensters met bovenlichten, op de bovenverdieping zitten twee zesruitsvensters. Boven in de topgevel zien we een klein rond venster. Alle vensters van het woongedeelte hebben getoogde bovenlichten en louvreliken. De linkerzijgevel heeft onder twee vensters met bovenlichten en in de topgevel een smal rechthoekig venster met een luik.

De zijgevels zijn opgetrokken van lichte machinale baksteen in kruisverband. De voorgevel is kennelijk ooit vernieuwd en is in halfsteensverband opgemetseld. Boven de gevelopeningen zitten getoogde strekken.

Tabel 2-1: Waardering cultuurhistorische waardenkaart [Gemeente Wijk bij Duurstede, 2021]

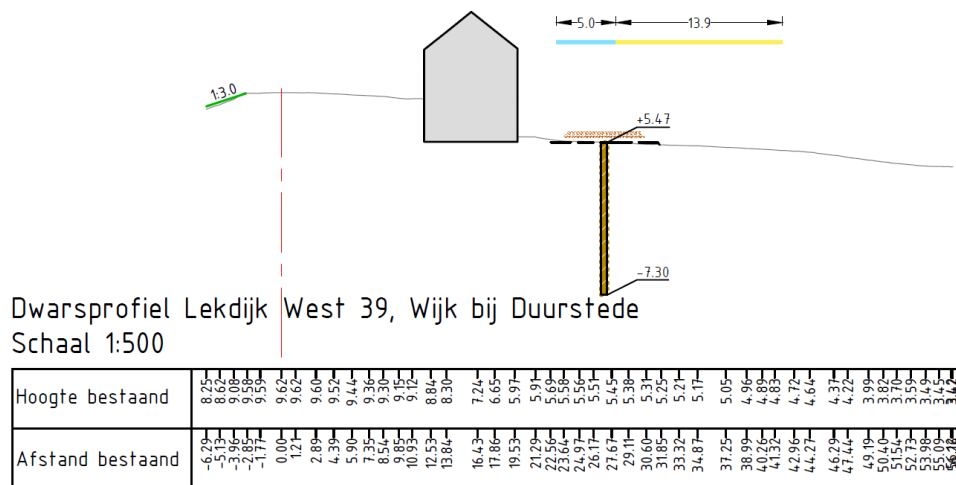
Waardering		
belevingswaarde	herkenbaarheid	middel
	herinneringswaarde	hoog
Waardering intrinsiek	zeldzaamheid	hoog
	kenmerkendheid	middel
	gaafheid	hoog
	(landschaps)architectuur	middel
Waardering context	samenhang	hoog
	structurende werking	nvt
	gaafheid omgeving	hoog
	informatiewaarde	hoog
Totaalwaardering		hoog
Status		rijksmonument

2.2 Ingrep

Er is geen sprake van fysieke aantasting het monument. De ingreep raakt het monument niet. Wel wordt een Soilmix heavescherm op enkele meters vanaf het rijksmonumentale pand aangelegd. Daarnaast wordt aan weerszijde van het monument een beheerafrit gerealiseerd en wordt het talud aan de rivierzijde beperkt verflauwd. Er worden verder geen karakteristieke bomen gekapt of watergangen gedempt.

Figuur 2-2: VO ontwerp ter hoogte van Lekdijk West 39 (zie legenda bijlage 1)

Figuur 2-3: Dwarsdoorsnede Lekdijk West 39

2.3 Effectbeschrijving

Gebruiksfase

Het Soilmix heave scherm wordt ondergronds aangelegd en is na aanleg niet meer zichtbaar. Het aanzicht van het monument verandert niet. De beperkte verflauwing van het talud aan de rivierzijde heeft geen invloed op de ensemblewaarde van het monument. Verder worden er geen karakteristieke bomen gekapt of watergangen gedempt.

Aan weerszijde van het monument komen twee beheerafritten. Deze worden minder dan 5 keer per jaar gebruik. De dijkversterking wordt landschappelijk ingepast. Wel zullen er beperkingen opgebracht worden qua gebruik van de tuin: er mogen geen diepe graafwerkzaamheden (meer dan ca. 0,5 meter) plaatsvinden ter hoogte van de Soilmix heavescherm.

Aanlegfase

Het monument bevindt zich in de invloedsfeer voor risico op schade als gevolg van trillingen (zie figuur 2.4). De zwarte stippellijn betreft de invloedsfeer voor risico schade als gevolg van de aanleg van de stalen damwand (terugval optie). De kans is groot dat er een Soilmix heavescherm toegepast wordt; de invloedsfeer van de stalen damwand is daarmee een worstcase scenario. De groene stippellijn is de invloedsfeer als gevolg van het grondwerk. Bij de voorkeursvariant Soilmix zijn de effecten een stuk kleiner, wel zijn er nog steeds effecten te verwachten door de grondwerkzaamheden die worden uitgevoerd.

2.4 Mitigerende maatregel en advies

Bij monumenten binnen de invloedssfeer voor risico op schade door trillingen wordt een bouwkundige nul-opname verricht voorafgaand aan de werkzaamheden. Tijdens de werkzaamheden zullen voor de woningen die binnen de invloedssfeer voor risico op schade liggen selectief trillingsmetingen worden uitgevoerd. In het monitoringsplan worden signalerings- en alarmwaarden omschreven gebaseerd op de schadegrenswaarden van de specifieke bouwkundige objecten. Ook wordt in het monitoringsplan een alarm- en communicatieprotocol opgenomen met betrekking tot de werkwijze bij overschrijding van de signalerings- en alarmwaarden. De werkzaamheden zullen bij overschrijdingen van de alarmwaarden in ieder geval worden stilgelegd.

In een latere fase zal een meer gedetailleerd trillingsonderzoek op objectniveau worden uitgevoerd. Hierbij zal de mitigatie per woning worden bepaald. Een optie is om niet uit te gaan van de terugval optie (damwand staal), maar van een Soilmix heave scherm. Ook kan gedacht worden aan trillingsarme aanlegtechnieken.

3 Lekdijk 6, Schalkwijk

3.1 Omschrijving gemeentelijk monument

Adres: Lekdijk 6, 3998 NH Schalkwijk te Houten

Monumentnummer: 1002704600

Inschrijving register: 22 juli 1997

Object: Dwarshuisboerderij Bolthof

Historische context

De Bolthof is een historische boerderij die deel uitmaakt van het agrarische cultuurlandschap langs de Lekdijk. Dit gebied is van belang vanwege:

- **Ontginning in de middeleeuwen:** Schalkwijk ontstond in de 12e eeuw na ontginning van moerasgebieden. Langs de dijk en weteringen ontwikkelde zich lintbebouwing van boerderijen.
- **Cultuurhistorische waarde:** Het erf en de bebouwing weerspiegelen de traditionele agrarische structuur van het Kromme Rijngebied. De ligging aan de Lekdijk benadrukt de historische relatie tussen landbouw en waterbeheer.

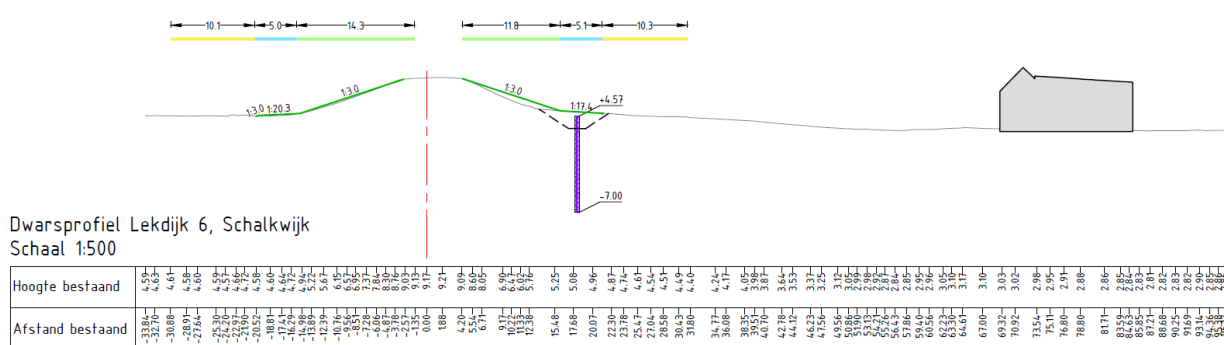
Figuur 3-1 Vooraanzicht Lekdijk 6 [Google, maps]

3.2 Ingreep

Er is geen sprake van fysieke aantasting het monument. De ingreep raakt het monument niet. Wel wordt op ongeveer 50 meter van het gemeentelijk monument een heavescherm aangebracht (voorkeursoplossing: stalen damwand of terugval optie soilmix heavescherm). Daarnaast wordt aan de bestaande afrit van het monument een beheerafrit aangelegd en wordt het talud aan de beide zijde van de dijk beperkt verflauwd. Er worden verder geen karakteristieke bomen gekapt of watergangen gedempt.

Figuur 3-2 VO ontwerp ter hoogte van Lekdijk 6 Schalkwijk (zie legenda bijlage 1)

Figuur 3-3 Dwarsdoorsnede Lekdijk 6 Schalkwijk

3.3 Effectbeschrijving

Gebruiksfase

Het Heavescherm wordt ondergronds aangelegd en is na aanleg niet meer zichtbaar. Het aanzicht van het monument verandert niet en het monument blijft toegankelijk. De beperkte verflauwing van het talud aan de weerszijde van de dijk heeft geen invloed op de ensemblewaarde van het monument. Verder worden er geen karakteristieke bomen gekapt of watergangen gedempt.

Aan de bestaande afrit naar het monument wordt een beheerafrit aangelegd. Deze wordt minder dan 5 keer per jaar gebruikt. De dijkversterking en de maatregelen als gevolg van het groot onderhoudsprogramma (GOP) worden landschappelijk ingepast.

Aanlegfase

Het monument bevindt zich buiten de invloedssfeer voor risico op schade als gevolg van trillingen (zie **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**). De zwarte stippellijn betreft de invloedssfeer voor het risico op schade als gevolg van de aanleg van een stalen damwand (worstcase) en de blauwe stippellijn die van de aanleg van een kunststof damwand. Echter bevindt het monument zich wel binnen de invloedssfeer van het risico op hinder als gevolg van de aanleg van een stalen damwand (en soilmix heave scherm terugval optie).

Figuur 3-4: Invloedsfeer risico schade monumenten

3.4 Mitigerende maatregel en advies

Het monument ligt buiten de invloedssfeer voor risico op schade waardoor in deze fase nog geen mitigerende maatregelen getroffen worden. Echter ligt het monument wel in de invloedssfeer voor risico op hinder. Daarom zal op een later moment mogelijk ontheffing conform Artikel 7.23 van het Bbl moeten worden aangevraagd en zal er mogelijk een meer gedetailleerd vervolgonderzoek naar trillingen op woningniveau moeten worden uitgevoerd. Daarnaast zal monitoring worden toegepast tijdens de gebruiksfase.

4 Lekdijk 12a, Schalkwijk

4.1 Omschrijving gemeentelijk monument

Adres: Lekdijk 12a, 3998 NH Schalkwijk te Houten

Monumentnummer: 100264800

Inschrijving register: 22 juli 1997

Object: Dwarshuisboerderij

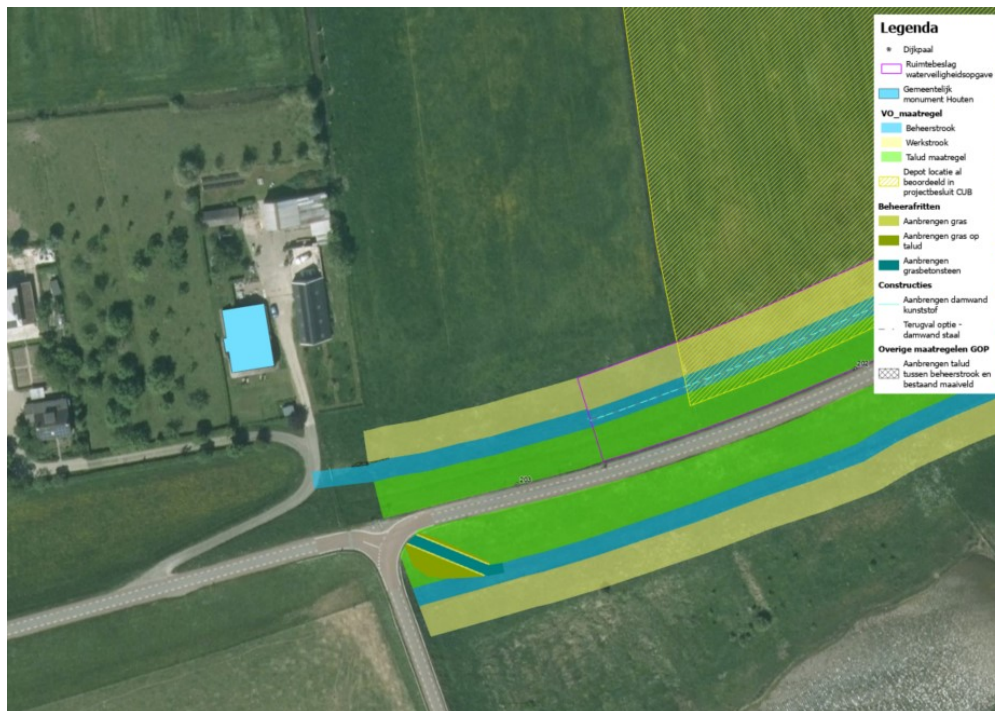
Het gemeentelijk monument betreft een vrijstaande dwarsboerderij uit ca. 1900. De situering langs de dijk is cultuurhistorisch belangrijk: het pand maakt deel uit van een historisch ensemble dat de ontwikkeling van landbouw en waterbeheer in het gebied weerspiegelt.

Figuur 4-1: Gemeentelijk monument Lekdijk 12a [Google maps]

4.2 Ingrep

Er is geen sprake van fysieke aantasting van het monument. De ingrep raakt het monument niet. Op ongeveer 100 meter van het monument zal het heavescherm (voorkeursoplossing: kunststof damwand en terugvaloptie stalendamwand of soilmix heavescherm) worden aangelegd. Daarnaast wordt aan de bestaande afrit een beheerstrook aangelegd en wordt het talud aan de beide zijde van de dijk beperkt verflauwd. Er worden verder geen karakteristieke bomen gekapt of watergangen gedempt.

Figuur 4-2: VO ontwerp ter hoogte van Lekdijk 12a (zie legenda Bijlage 1)

4.3 Effectbeschrijving

Gebruiksfase

Het Heavescherm wordt ondergronds aangelegd en is na aanleg niet meer zichtbaar. Het aanzicht van het monument verandert niet en het monument blijft toegankelijk. De beperkte verflauwing van het talud aan de weerszijde van de dijk heeft geen invloed op de ensemblewaarde van het monument. Verder worden er geen karakteristieke bomen gekapt of watergangen gedempt.

Aan de bestaande afrit naar het monument wordt een beheerstrook aangelegd. Deze wordt minder dan 5 keer per jaar gebruikt. De dijkversterking en de maatregelen als gevolg van het groot onderhoudsprogramma (GOP) worden landschappelijk ingepast.

Aanlegfase

Het monument bevindt zich buiten de invloedssfeer voor risico op schade als gevolg van trillingen (zie figuur 4-3). De grijze stippellijn betreft de invloedssfeer voor risico op schade als gevolg van de aanleg van een stalen damwand en de blauwe stippellijn die van de aanleg van een kunststof damwand. Echter bevindt het monument zich wel binnen de invloedssfeer van risico op hinder als gevolg van de aanleg van een stalen damwand, maar niet binnen die van terugvalopties: kunststofdamwand of Soilmix heavescherm.

Figuur 4-3: Invloedsfeer risico schade monumenten

4.4 Mitigerende maatregel en advies

Het monument ligt buiten de invloedsfeer voor risico op schade waardoor in deze fase nog geen mitigerende maatregelen getroffen worden. Echter ligt het monument wel in de invloedsfeer voor risico op hinder. Daarom zal op een later moment mogelijk ontheffing conform Artikel 7.23 van het Bbl moeten worden aangevraagd en zal er mogelijk een meer gedetailleerd vervolgonderzoek naar trillingen op woningniveau moeten worden uitgevoerd.

5 Hoeksedijk 1, Schalkwijk

5.1 Omschrijving gemeentelijk monument

Adres: Hoeksedijk 1, 3998 NM Schalkwijk te Houten

Monumentnummer: 1002694700

Inschrijving register: 22 juli 1997

Object: Boerderij

In 2025 is in opdracht van de gemeente Houten door BAAC (2025) onderzoek gedaan naar de bouwkundige en cultuurhistorische waarde van Hoeksedijk 1. Het pand maakt deel uit van het historische dijklint dat al sinds de middeleeuwen bepalend is voor het landschap van Schalkwijk. Dit lint ontstond na de ontginning van moerasgebieden en de aanleg van dijken, waardoor boerderijen zich langs de waterlopen vestigden. Hoeksedijk 1 is een voorbeeld van agrarische bebouwing uit het begin van de 20e eeuw en weerspiegelt de ontwikkeling van landbouw en waterbeheer in het rivierengebied. Tijdens de veldinspectie bleek dat het pand veel authentieke elementen bevat, zoals originele balklagen, een intacte kapconstructie en delen van de schuurstructuur. Deze kenmerken geven inzicht in traditionele bouwtechnieken en materiaalgebruik. De gaafheid van deze onderdelen draagt sterk bij aan de monumentale waarde van het pand.

Figuur 5-1: Gemeentelijk monument Hoekse Dijk 1 [Baac, 2025]

Het rapport benadrukt dat de boerderij niet alleen individueel waardevol is, maar ook een belangrijke rol speelt in het ensemble van historische bebouwing langs de Hoeksedijk. Dit ensemble vormt een herkenbaar cultuurhistorisch landschap dat de ontwikkeling van Schalkwijk door de eeuwen heen zichtbaar maakt. De situering van het pand en de samenhang met andere monumenten versterken deze waarde.

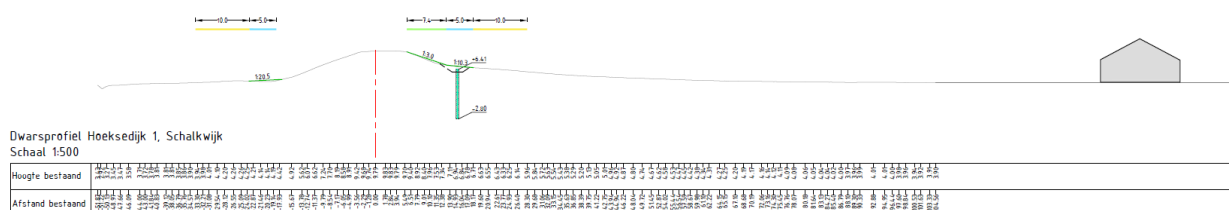
Op basis van deze bevindingen is geconcludeerd dat de bescherming als gemeentelijk monument gerechtvaardigd is. De belangrijkste argumenten zijn de bouwkundige gaafheid, de authenticiteit van de constructie en de cultuurhistorische betekenis als onderdeel van het dijklint [BAAC, 2025].

5.2 Ingreep

Er is geen sprake van fysieke aantasting het monument. De ingreep raakt het monument niet. Wel wordt op ongeveer 120 meter van het gemeentelijk monument een kunststof of stalen (terugval optie) damwand aangelegd. Daarnaast wordt aan weerszijde van de bestaande afrit van het monument een beheerafritten aangelegd en wordt het talud aan de beide zijde van de dijk beperkt verflauwd. Er worden verder geen karakteristieke bomen gekapt of watergangen gedempt.

Figuur 5-2: VO ontwerp ter hoogte van Hoeksedijk 1 Schalkwijk (zie legenda in Bijlage 1)

Figuur 5-3: Dwarsdoorsnede Hoeksedijk 1 Schalkwijk

5.3 Effectbeschrijving

Gebruiksfase

Het Heavescherm wordt ondergronds aangelegd en is na aanleg niet meer zichtbaar. Het aanzicht van het monument verandert niet en het monument blijft toegankelijk. De beperkte verflauwing van het talud aan de weerszijde van de dijk heeft geen invloed op de ensemblewaarde van het monument. Verder worden er geen karakteristieke bomen gekapt of watergangen gedempt.

Aan de bestaande afrit naar het monument worden twee beheerafritten aangelegd. Deze worden minder dan 5 keer per jaar gebruik. De dijkversterking en de maatregelen als gevolg van het groot onderhoudsprogramma (GOP) worden landschappelijk ingepast.

Aanlegfase

Het monument bevindt zich buiten de invloedssfeer voor risico op schade als gevolg van trillingen (zie Figuur 5-4). De grijze stippellijn betreft de invloedssfeer voor risico op schade als gevolg van de aanleg van een stalen damwand en de blauwe stippellijn die van de aanleg van een kunststof damwand. Het monument bevindt zich ook buiten de invloedssfeer van risico op hinder als gevolg van de aanleg van een stalen damwand, kunststof damwand en soilmix heavescherm.

Figuur 5-4: Invloedssfeer risico schade monumenten (lichtblauwe object is Hoeksedijk 1)

5.4 Mitigerende maatregel en advies

Het monument ligt buiten de invloedssfeer voor risico op schade en hinder. Daarom zijn er geen mitigerende maatregelen noodzakelijk.

6 Lekdijk West 53, Wijk bij Duurstede

6.1 Omschrijving karakteristiek pand

Adres: Lekdijk West 53, 3961 MD Wijk bij Duurstede

Object: Langhuisboerderij

Periode: 1851-1875

Figuur 6-1: Lekdijk West 53 [Gemeente Wijk bij Duurstede, 2021]

Lekdijk-West 53 is een negentiende-eeuwse langhuisboerderij. De vele dakramen laten zien dat het pand thans geheel als woning in gebruik is. De boerderij staat tussen de Lekdijk en de Onderdijk in. Achter het pand staat een vijfroedige hooiberg met een rieten kap. De voorgevel is symmetrisch ingedeeld met vier vernieuwde T-vensters met luiken op de begane grond en een klein venster met luik onder de dakrand. In de linkerzijgevel zien we een keldervenster, een deur onder een opgelicht deel van het dak en enkele rondboogvensters. De voorgevel is gepleisterd, de zijgevels en achtergevel zijn opgetrokken van machinale baksteen in kruisverband.

Tabel 6-1: Waardering cultuurhistorische waardenkaart [Gemeente Wijk bij Duurstede, 2021]

Waardering		
belevingswaarde	herkenbaarheid	hoog
	herinneringswaarde	nvt
Waardering intrinsiek	zeldzaamheid	middel
	kenmerkendheid	hoog
	gaafheid	laag
	(landschaps)architectuur	middel
Waardering context	samenhang	hoog
	structureerende werking	nvt
	gaafheid omgeving	hoog
	informatiewaarde	nvt
Totaalwaardering		middel
Status		karakteristiek pand

6.3 Effectbeschrijving

Gebruiksfase

Het Heavescherm wordt ondergronds aangelegd en is na aanleg niet meer zichtbaar. Het aanzicht van het monument verandert niet en het monument blijft toegankelijk. De beperkte verflauwing van het talud van de dijk heeft geen invloed op de ensemblewaarde van het monument. Verder worden er geen karakteristieke bomen gekapt of watergangen gedempt. Aan de bestaande afrit naar het monument wordt een beheerstrook aangelegd. Deze wordt minder dan 5 keer per jaar gebruikt. De dijkversterking en de maatregelen als gevolg van het groot onderhoudsprogramma (GOP) worden landschappelijk ingepast.

Aanlegfase

Het monument bevindt zich binnen de invloedssfeer voor risico op schade als gevolg van trillingen (zie Figuur 6-4). De grijze stippellijn betreft de invloedssfeer voor het risico op schade als gevolg van de aanleg van een stalen damwand en de blauwe stippellijn die van de aanleg van een kunststof damwand. Ook bevindt het monument zich binnen de invloedssfeer van het risico op hinder als gevolg van de aanleg van het heavescherm (voorkeursoplossing: kunststof damwand of terugvalopties stalen damwand of soilmix heavescherm).

Figuur 6-4: Invloedsfeer risico op schade monumenten

6.4 Mitigerende maatregel en advies

Bij monumenten binnen de invloedssfeer voor risico op schade door trillingen wordt een bouwkundige nulopname verricht voorafgaand aan de werkzaamheden. Tijdens de werkzaamheden zullen voor de woningen die binnen de invloedssfeer voor risico op schade liggen selectief trillingsmetingen worden uitgevoerd. In het monitoringsplan worden signalerings- en alarmwaarden omschreven gebaseerd op de schadegrenswaarden van de specifieke bouwkundige objecten. Ook wordt in het monitoringsplan een alarm- en communicatieprotocol opgenomen met betrekking tot de werkwijze bij overschrijding van de signalerings- en alarmwaarden. De werkzaamheden zullen bij overschrijdingen van de alarmwaarden in ieder geval worden stilgelegd. In een latere fase zal een meer gedetailleerd trillingsonderzoek op objectniveau worden uitgevoerd. Hierbij zal de mitigatie per woning worden bepaald. Een optie is om te kiezen voor de terugvaloptie Soilmix heavescherm hierbij ligt het monument niet meer de invloedssfeer voor risico op schade door trillingen. Ook kan gedacht worden aan trillingsarme aanlegtechnieken.

7 Lekdijk West 29, Wijk bij Duurstede

7.1 Omschrijving karakteristiek pand

Adres: Lekdijk West 29, 3961MC Wijk bij Duurstede

Object: Vrijstaand pand

Periode: 1876-1900

Figuur 7-1: Lekdijk 29 [Gemeente Wijk bij Duurstede, 2021]

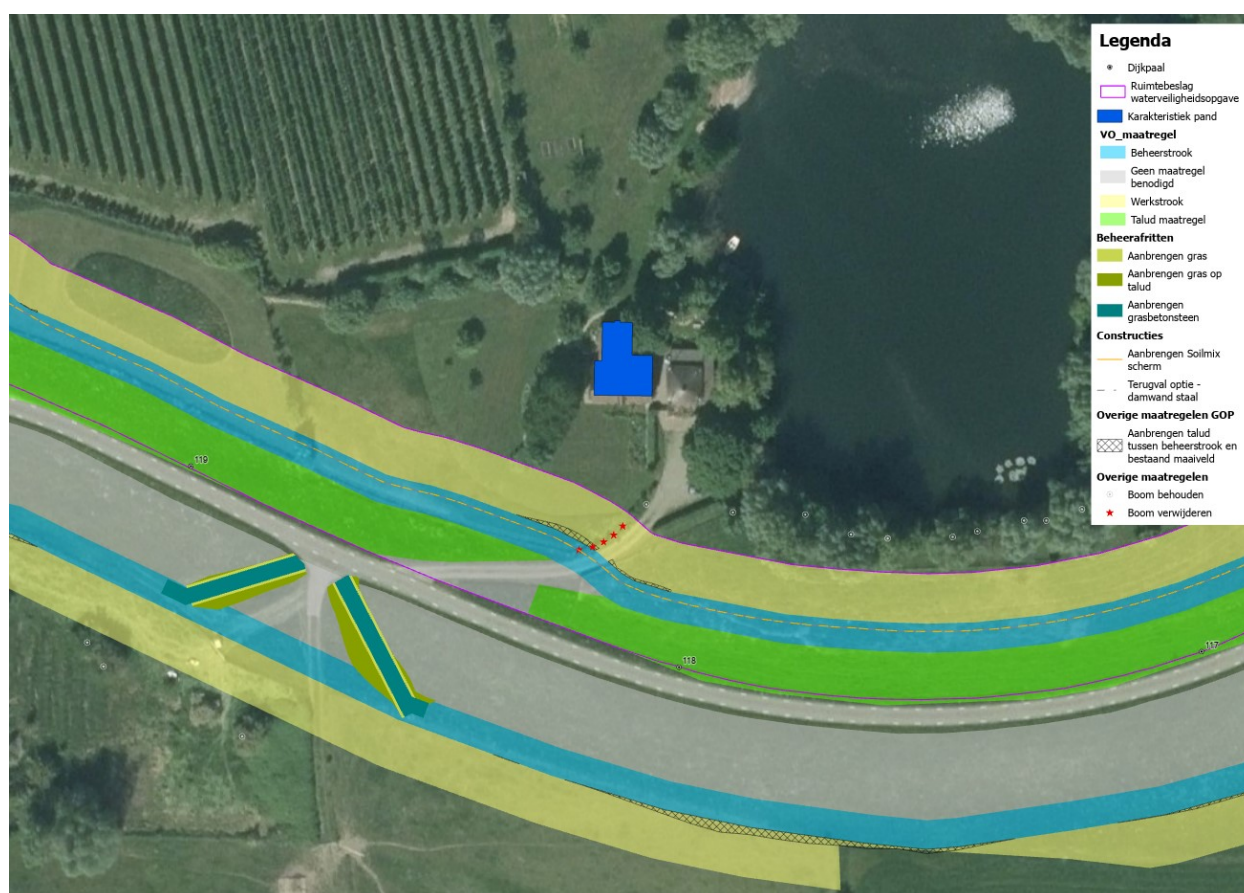
Lekdijk-West 29 is een vrijstaand pand op de oever van het wiel dat is ontstaan toen in 1747 de Lekdijk doorbrak. Het huis is gebouwd aan het eind van de negentiende eeuw en heeft nu een T-vormige plattegrond. Het achterste deel van het pand is in 2019 aangebouwd. De zadeldaken zijn gedekt met rode, zwarte en grijze Hollandse pannen. Naast het huis staat een houten bergschuur met houten roeden en een rieten kap. De voorgevel bevat drie zesruits schuifvensters met luiken. Boven de goot is een dakkapel met zadeldak geplaatst. De linkerzijgevel heeft ook een zesruitsvenster met luiken, links daarvan zit een klein half-rond kelderlicht met daarboven een opkamervenster. Op de verdieping zit een vierruitsvenster. De voorgevel heeft tal van sierankers en is opgetrokken van witgeschilderde handvormbaksteen in kruisverband. Boven de gevelopeningen zitten rollagen. De plint is grijs geschilderd. De zijgevels worden afgesloten door golvende windveren met makelaars.

Tabel 7-1: Waardering cultuurhistorische waardenkaart [Gemeente Wijk bij Duurstede, 2021]

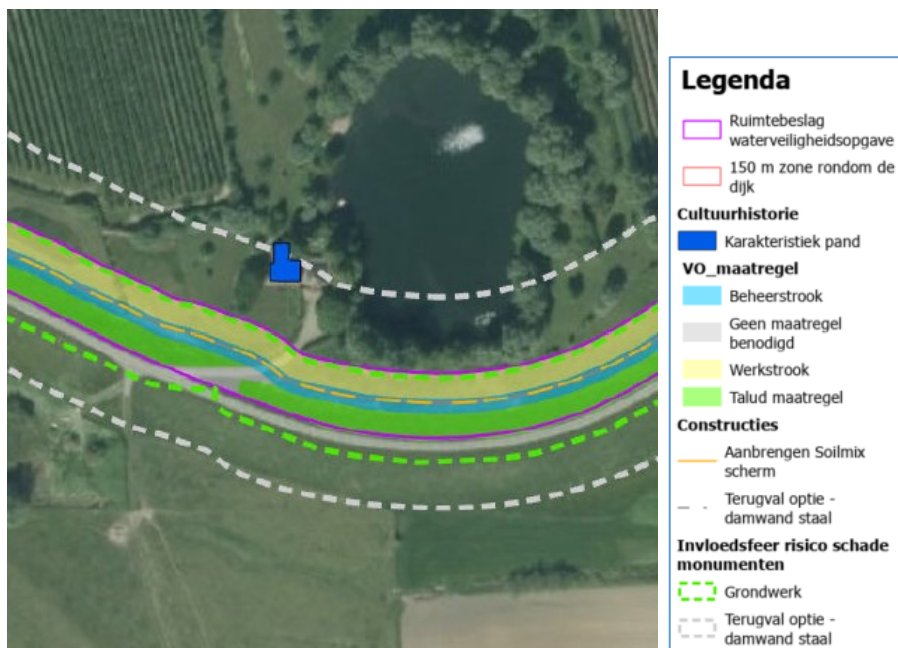
Waardering		
belevingswaarde	herkenbaarheid	hoog
	herinneringswaarde	nvt
Waardering intrinsiek	zeldzaamheid	middel
	kenmerkendheid	middel
	gaafheid	middel
	(landschaps)architectuur	laag
Waardering context	samenhang	middel
	structureerende werking	nvt
	gaafheid omgeving	hoog
	informatiewaarde	nvt
Totaalwaardering		middel
Status		karakteristiek

7.2 Ingreep

Er is geen sprake van fysieke aantasting het monument. De ingreep raakt het monument niet. Wel wordt een Soilmix heavescherm (of stalen damwand, terugval optie) op enkele meters vanaf het karakteristieke pand aangelegd. Daarnaast moeten langs de afrit naar het karakteristieke pand 5 bomen gekapt worden en wordt het talud aan de binnenzijde van de dijk beperkt verflauwd. Aan de rivierzijde van de dijk worden twee beheerafritten aangelegd.

Figuur 7-2: VO ontwerp ter hoogte van Lekdijk West 29 (zie legenda in Bijlage 1)

Figuur 7-4: Invloedsfeer op risico schade monumenten

7.4 Mitigerende maatregel en advies

Bij monumenten binnen de invloedsfeer voor risico op schade door trillingen wordt een bouwkundige nul-opname verricht voorafgaand aan de werkzaamheden. Tijdens de werkzaamheden zullen voor de woningen die binnen de invloedsfeer voor risico op schade liggen selectief trillingsmetingen worden uitgevoerd. In het monitoringsplan worden signalerings- en alarmwaarden omschreven gebaseerd op de schadegrenswaarden van de specifieke bouwkundige objecten. Ook wordt in het monitoringsplan een alarm- en communicatieprotocol opgenomen met betrekking tot de werkwijze bij overschrijding van de signalerings- en alarmwaarden. De werkzaamheden zullen bij overschrijdingen van de alarmwaarden in ieder geval worden stilgelegd.

In een latere fase zal een meer gedetailleerd trillingsonderzoek op objectniveau worden uitgevoerd. Hierbij zal de mitigatie per woning worden bepaald. Een optie is om niet uit te gaan van de terugval optie (damwand staal), maar van een Soilmix heave scherm. Ook kan gedacht worden aan trillingsarme aanlegtechnieken.

8 Lekdijk West 30 t/m 31, Wijk bij Duurstede

8.1 Omschrijving karakteristiek pand

Adres: Lekdijk West 30-31, Wijk bij Duurstede

Object: Boerderij

Periode: 1881-1875

Figuur 8-1: Lekdijk West 30 t/m 31 [Gemeente Wijk bij Duurstede, 2021]

De Noord, Lekdijk-West 30-31 is een dwarshuisboerderij uit 1857. De daken van voor- en achterhuis zijn afgewolfd en met riet gedekt. De boerderij staat op enige afstand van de openbare weg, aan de voet van de dijk. Vier leilinden zorgen in de zomer voor schaduw. Vroeger fungeerde de boerderij tevens als dijkmagazijn: hier lag materiaal van het hoogheemraadschap opgeslagen en hier kwam het 'dijkleger' bij elkaar als er een dijkdoorbraak dreigde. De voorgevel heeft vijf traveeën, bestaande uit vier zesruits schuifvensters en de voordeur met luifel in de tweede travee van links. In het bovenlicht van de voordeur zit een levensboom. Het erf is niet bezocht. Details over de gevelindeling van de zijgevels kunnen daarom niet gegeven worden. De gevels zijn opgetrokken van rode handvormbaksteen in kruisverband. De gevelopeningen zijn voorzien van strekken.

Tabel 8-1: Waardering cultuurhistorische waardenkaart [Gemeente Wijk bij Duurstede, 2021]

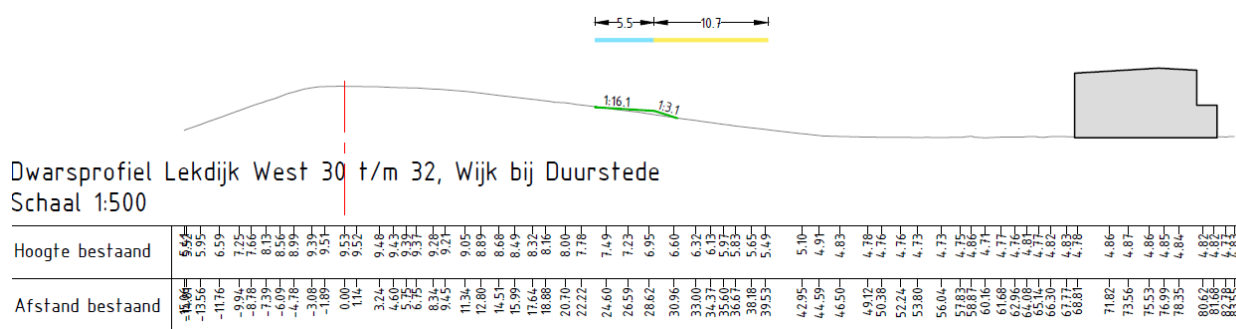
Waardering		
belevingswaarde	herkenbaarheid	hoog
	herinneringswaarde	nvt
Waardering intrinsiek	zeldzaamheid	middel
	kenmerkendheid	hoog
	gaafheid	hoog
	(landschaps)architectuur	middel
Waardering context	samenhang	hoog
	structurende werking	nvt
	gaafheid omgeving	middel
	informatiewaarde	nvt
Totaalwaardering		hoog
Status		karakteristiek

8.2 Ingrep

Er is geen sprake van fysieke aantasting het monument. De ingreep raakt het monument niet. Wel wordt het Heavscher (soilmix heavescher of terugval optie stalen damwand) op ongeveer 50 meters vanaf het karakteristieke pand aangelegd. Daarnaast wordt er aan de afrit naar het monument een beheerafrit gerealiseerd en wordt het talud aan de binnenzijde van de dijk beperkt verflauwd. Er worden verder geen karakteristieke bomen gekapt of watergangen gedempt.

Figuur 8-2: VO ontwerp ter hoogte van Lekdijk West 30 (zie legenda in Bijlage 1)

Figuur 8-3: Dwarsdoorsnede Lekdijk West 30 t/m 32

8.3 Effectbeschrijving

Gebruiksfase

Het heavescherm wordt ondergronds aangelegd en is na aanleg niet meer zichtbaar. Het aanzicht van het monument verandert niet. De beperkte verflauwing van het talud aan de rivierzijde heeft geen invloed op de ensemblewaarde van het monument. Verder worden er geen karakteristieke bomen gekapt of watergangen gedempt.

Aan de afrit naar het monument een beheerafrit aangelegd. Deze worden minder dan 5 keer per jaar gebruikt. De dijkversterking wordt landschappelijk ingepast.

Aanlegfase

Het monument bevindt zich in de invloedsfeer voor risico op schade als gevolg van trillingen (zie figuur 8-4). De grijze stippellijn betreft de invloedsfeer voor risico schade als gevolg van de aanleg van de stalen damwand (terugval optie). De kans is groot dat er een Soilmix heavescherm toegepast wordt, maar de invloedsfeer van de stalen damwand is het worstcase scenario. De groene stippellijn de invloedsfeer als gevolg van het grondwerk. Bij de voorkeursvariant Soilmix is er geen overlap met invloedsfeer voor risico op schade.

Figuur 8-4: Invloedsfeer voor het risico op schade monumenten

8.4 Mitigerende maatregel en advies

Het monument ligt buiten de invloedssfeer voor het risico op schade waardoor in deze fase nog geen mitigerende maatregelen getroffen worden. Echter ligt het monument wel in de invloedssfeer voor het risico op hinder. Daarom zal op een later moment mogelijk ontheffing conform Artikel 7.23 van het Bbl moeten worden aangevraagd en zal er mogelijk een meer gedetailleerd vervolgonderzoek naar trillingen op woningniveau te worden uitgevoerd.

Bijlage 1: Legenda

Legenda	
	Dijkpaal
	Ruimtebeslag waterveiligheidsopgave
	Rijksmonumenten
	Rijksmonument
	Gemeentelijk monument Houten
	Karakteristiek pand
VO_maatregel	
	Beheerstrook
	Geen maatregel benodigd
	Werkstrook
	Talud maatregel
	Oprit verbeteren
	Depotlocatie
Beheerafritten	
	Aanbrengen gras
	Aanbrengen gras op talud
	Aanbrengen grasbetonsteen
Constructies	
	Aanbrengen damwand kunststof
	Aanbrengen Soilmix scherm
	Aanbrengen damwand staal
	Terugval optie - damwand staal
Loskades	
	Loskade
	Optionele loskade
Overige maatregelen GOP	
	Aanbrengen talud tussen beheerstrook en bestaand maaiveld
	Oevervastleggen d.m.v. oeverbescherming
	Verwijderen grond
Overige maatregelen	
	Boom behouden
	Rustpunten